

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

M Ű S O R F Ű Z E T

1991 március—április hó

F I G Y E L E M !!!

Ezúton értesítjük tisztelt tagjainkat, hogy Társulatunk előreláthatólag február végén, de legkésőbb március elején

elköltözik.

Új címünk: **1027 Budapest, II. Fő u. 68. II. emelet 201.**

Telefonszámaink:

közvetlen: **201-9493**

központ: **201-2011**

Tekintettel arra, hogy a költözés pontos időpontját nem tudjuk, kérünk mindenkit, hogy előzetesen vagy még a régi telefonszámon (1217-293), vagy az új számokon érdeklődjön, mielőtt felkeresi a Társulatot.

A költözködésből eredő esetleges késedelmes ügyintézés miatt minden kedves tagtársunk megértő türelmét kérjük.

Titkárság

M E G H Í V Ó

A MTESZ átalakulása, az egyesületekre vonatkozó jogszabályok változása, a Társulat eddigi működéséből leszűrt tapasztalatok, valamint a társulati élet és munka továbbfejlesztése szükségessé teszi az alapszabály módosítását, illetve átdolgozását. Ezért

1991. április 20-án 10 órakor

ALAPSZABÁLYMÓDOSÍTÓ RENDKÍVÜLI KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉST

tartunk

a Magyar Állami Földtani Intézet dísztermében

(Budapest, XIV. Népstadion út 14.)

Napirend:

- 1) Elnöki megnyitó (Dr. Zámbó László)
- 2) A beterjesztett alapszabálytervezetek általános értékelése (Gádoros Miklós)
- 3) A beterjesztett alapszabálytervezetek ismertetése (beterjesztők)
- 4) Vita és határozathozatal
- 5) Beszámoló a Karszt és Barlang Alapítvány helyzetéről (Dr. Csepregi István)
- 6) Az Alapítvány kuratóriumának kibővítése és véglegesítése (Dr. Zámbó László)
- 7) Kitüntetések és jutalmazások
- 8) Egyebek

A küldöttközgyűlés nyilvános, azon minden társulati tag részt vehet, szavazati joggal azonban csak a küldöttek rendelkeznek.

Dr. Zámbó László sk.

elnök

x x x

A küldöttközgyűlés előkészítése érdekében a Társulat budapesti egyéni tagjai részére

1991. március 12-én 16,30 órakor

küldöttválasztó értekezletet tartunk.

Az értekezlet helye előreláthatólag már a Társulat új tárgyalóhelyiségében (Budapest, I. Fő u. 68. II. em. 210.) lesz. Kérjük, hogy egyéni tagjaink előzetesen konzultáljanak a Titkársággal, vagy a régi telefonszámon (1217-293), vagy az új számunkon (201-9493). Szíves megértésüket köszönjük.

Dr. Zámbó László sk.

elnök

ELNÖKSÉGI ÜLÉSEK HATÁROZATAI

Elnökségi ülés: 1991. január 22.

- E-1/91 Elfogadta a Társulat 1990. évi tevékenységéről szóló főtitkári beszámolót.
- E-2/91 Elfogadta a Társulat 1990. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, s úgy döntött, hogy 1991. évre a Társulat 1 millió Ft nagyságú állami támogatásra nyújtson be igényt.
- E-3/91 Elfogadta a függetlenített egyesületi apparátus béremelési javaslatát.
- E-4/91 Jóváhagyta a Társulat által 1992-ben rendező ALCADI tudománytörténeti tárgyú nemzetközi konferenciát. A szervezéssel dr. Balázs Dénes társelnököt bízta meg.
- E-5/91 Jóváhagyta a Társulat bekapcsolódását az IGCP 299 nemzetközi programba, melynek tárgya a világ karszterületeinek feldolgozása. A téma vezetésével dr. Balázs Dénes társelnököt bízta meg.
- E-6/91 Egyetértett Szablyár Péter javaslatával, hogy a budai termálkarszterendszer kerüljön felterjesztésre az UNESCO világörökség listára. Az előterjesztés előkészítésével Szablyár Pétert és Székely Kingét bízta meg.
- E-7/91 Felhatalmazta Gádoros Miklós főtitkárt az OMFB kérésének megfelelő szakértői lista összeállítására.
- E-8/91 Az idei OTDK találkozó két legjobb karsztos témájú előadója részére 1-1 háromkötetes kongresszusi anyagot ajánl fel.
- E-9/91 Amennyiben az UIS támogatja az EGK országok által létrehozott speleológiai szövetséget, akkor Magyarország is csatlakozik ahhoz.
- E-10/91 A budai barlangok látogatásával kapcsolatban felmerült vitás kérdések tisztázása érdekében tárgyal a Budapesti Természetvédelmi Igazgatósággal.
- E-11/91 Kardos Lászlót levélben értesíti, hogy a Műsorfüzet terjedelmi és elvi lehetőségei a továbbiakban nem teszik lehetővé a Pannónia Alapítvány nem a Társulat tevékenységével kapcsolatos híreinek közzését.

Elnökségi ülés: 1991. február 5.

- E-12/91 Sajnálattal tudomásul vette Székely Kinga lemondását az elnökségi tagságról.
- E-13/91 Elfogadta a dr. Csepregi István által készített alapszabálytervezetet, s azt a Választmány elé továbbterjeszti. Ugyanakkor a dr. Lénárt László vezette alapszabálymódosító bizottság anyagát továbbterjesztésre nem javasolja. Dr. Lénárt Lászlónak azonban jogában áll a részletesen kidolgozott anyagot önállóan benyújtani a Választmánynak. Elfogadta a Gádoros Miklós főtitkár által javasolt 10 pontos változtatást a jelenlegi alapszabályban, s megbízta a főtitkárt, hogy a javaslatot írásban nyújtsa be az Elnökségnek.
- E-14/91 Úgy határozott, hogy ez év áprilisában alapszabálymódosító rendkívüli küldöttközgyűlést kell tartani. A közgyűlésnek javasolják, hogy a jelenlegi vezetés mandátumát legkésőbb ez év december 31-ig hosszabbítsa meg, azonban az elfogadott új alapszabály szerint a IV. negyedévben tisztújító küldöttközgyűlést kell tartni.
- E-15/91 Dr. Csepregi Istvánt, a Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriumának tagját kooptálta az Elnökségbe, melyet jóváhagyásra a Választmány elé kell terjeszteni.

E-16/91 Elfogadta a Cholnoky-pályázat bíráló bizottságára tett javaslatot. A bizottság az alábbiakból áll: Dr. Lénárt László, Nádor Annamária, Szabályár Péter, Székely Kinga (BTI képviselője), dr. Végh Zsolt.

E-17/91 Bognár Csaba szakértői névjegyzékbe való felvételét elfogadta.

x x x

A XX. OTDK Természettudományi Szekciójának karsztos és barlangos előadásai

Színhely: Janus Pannónius Tudományegyetem Tanárképző Kar
Pécs, Ifjúság u. 6. C. épület

Karsztmorfológia : 1991. ápr. 3. 16^h-tól

- Szabó Á.: A Fekete-Sár és Alsó-hegy karsztosodásának összehasonlítása reliefenergia térképük elemzésével
- Takács I.: Mennyezetüket vesztett üregek térképezése a Dörgő-hegyen
- Horváth E.T.: Módszer a döntően keveredési korrózióval létrejövő barlangok kialakulástörténetének meghatározására a Sűrű-hegyi Őrdöglik példáján
- Vajk H.: Cseppkőtípusok makroszkópos osztályozása

Természet(Táj)földrajz : 1991. ápr. 4. 9^h-tól

- Juhász P.: A Budai-hegység természetföldrajza
- Sebők Á.: A Nyugati-Mecsek környezet típusai

Klimatológia : 1991. ápr. 4. 11^h-tól

- Emödi É.: A száraz időszakok hossza (szárazsági számok) kapcsolata az erdőpusztusztulással Síkfőkút környékén

Vízföldrajz - hidrogeológia : 1991. ápr. 4. 11^h-tól

- Bernáth M. }
Tóth R. } : Bükki források hidrogeológiai feldolgozása

Üledékföldtan : 1991. ápr. 5. 9^h-tól

- Kovács Zs.: A Létrási-Vizes-barlang Y-ági törmelékes üledékretegsor vizsgálata szemcsméret eloszlás statisztikai paraméterei alapján
- Vida L.: Lejtői típusú édesvízi mészkövek összehasonlító mikromorfológiai vizsgálata

T Á J É K Ö Z T A T Á S

az MKBT csoportjai és egyéni tagjai részére !

A Társulat Elnökségének és Választmányának döntései értelmében az MKBT, mint alapító létrehozta a

K A R S Z T É S B A R L A N G ALAPÍTVÁNYT,

melyet 1990. december 14-én a bíróság nyilvántartásba vett.

Az Alapítvány célja: a magyar karszt- és barlangkutatás szakmai és tudományos tevékenységének, valamint az ezzel összefüggő természetvédelmi, oktatási, népszerűsítési és kutatási tevékenységek támogatása.

Az Alapítvány nyitott, munkáját a legszélesebb társulati bázisra, nyilvánosságra kívánja alapítani. Erre tekintettel azzal a felhívással fordulunk minden olyan csoporthoz és egyéni taghoz, aki a fenti céllal egyetért, hogy javaslataival, munkájával, anyagi vagy bármilyen más eszközével az Alapítványt segítse, támogassa.

Az Alapítvány bankszámláját vezető pénzügyintézet a Magyar Hitel Bank Rt. Széchenyi István Főigazgatóság, Budapesti 2. sz. fiók.

Bankszámla száma: MHB 222-77772-00994

Az Alapítvány levelezési címe: megegyzik a Társulat címével

Részletes felvilágosítással a Kuratórium valamelyik tagja a társulati fogadónapon (minden szerda) 17 óra után az érdeklődők rendelkezésére áll.

Karszt és Barlang Alapítvány
Kuratóriuma

Dr. Zámbó László elnök
Adamkó Péter
Dr. Csepregi István

x x x

Az alábbiakat hozzuk előzetesen a Társulat tagságának tudomására:

A Társulat XXXV. Országos Vándorgyűlését a Myotis Barlangkutató Csoport rendezi 1991. június 28-30. között Jávorkút térségében.

Ugyancsak a Myotis Barlangkutató Csoport rendezi a Társulat központi kutatótáborát is István-lápa térségében 1991. július 1-7. között.

Mindkét rendezvényről részletes ismertetést közlünk a Műsorfüzet május - júniusi számában.

Előzetes felvilágosítást Lengyel Jánostól lehet kérni az alábbi telefonszámon:

1649-317

A BUDAI BARLANGOK LÁTOGATÁSÁNAK SZABÁLYAI

A Budapesti Természetvédelmi Felügyelőség Barlangközpontjának kezelésében levő, életvédelmi, ill. természetvédelmi okok miatt lezárt, nem kiépített barlangok látogatásának rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

1. Barlanglátogatásra esetenkénti engedélyt a Barlangközpont ad ki. A leszállási igényt a tervezett túra előtt legalább három nappal, személyesen, vagy telefonon kell egyeztetni Kárpát József barlangtani felügyelővel, vagy Stikkel László barlangközpont vezetővel.
(Budapest II. Pusztaszeri út 35. 1025 Szemlő-hegyi-barlang, Tel.: 1158-849, 1150-843)
2. A József-hegyi-, Pál-völgyi- és Szemlő-hegyi barlangokba túra természetvédelmi okok miatt csak a barlangot gondozó, ill. kutató csoport hozzájárulásával és közreműködésével engedélyezhető, olyan módon, minden 5 főre legalább egy kísérő jusson.
Ebben illetékesek:
József-hegyi-barlang: Rózsadombi Kinizsi SE. (Vez.: Adamkó Péter)
Pál-völgyi-barlang: Bekey Barlangkutató Csoport (Vez.: Kiss Attila)
Szemlő-hegyi-barlang: SZIKKTI SE. (Vez.: Kiss Jenő, Barczikay Dénes)

(A látogatási igényt e barlangokba a csoportokkal történt egyeztetést követően kell a Barlangközpontban bejelenteni).
3. A további lezárt barlangokba (Mátyás-hegyi-, Ferenc-hegyi-, Bátori-, Harcsaszájú-, Hideg-lyuk, Pilis-barlang) a kulcs felvételére és a túra vezetésére a barlangi túravezetői vagy kutatásvezetői igazolvánnyal rendelkezők jogosultak.
E barlangokban minden 10 főhöz egy megfelelő képzettségű vezetőt kötelesek a leszállók biztosítani.

A leszállás engedélyezését és a kulcs felvételét az 1. pontban leírtak szerint kell intézni.

Szükség esetén - időben előre jelzett kérésre - a Mátyás-hegyi-barlanghoz az Acheron (vez.: Kárpát József) a Ferenc-hegyi-barlanghoz pedig a MÁFI Barlangkutató Csoport (vez.: Sásdi László) vezetőt biztosít.

4. A Pál-völgyi köfejtő barlangjai, a Mátyás-hegyi- és Szemlő-hegyi-barlang esetében a leszállás tényét a barlangüzem ügyeletesével regisztráltatni kell és a kulcsot nála 16.00-ig le kell adni.

Fél órát meghaladó késés esetén az ügyeletes köteles a mentés megszervezéséről gondoskodni.

A barlangkulcsot indokolatlanul késve leadóktól a leszállási engedélyt a természetvédelmi hatóság az elkövetkezőkben megvonja.

A Központtól távolabb eső barlangok esetében a felszíni ügyeletesről és a kulcs visszaadásának egyeztetéséről a leszállók kötelesek gondoskodni.

5. A természetvédelmi hatóság a túrák során jogosult ellenőrizni:

- a szükséges vezetők jelenlétét,
- a leszállók megfelelő alapfelszerelését,
- a természetvédelmi és biztonságtechnikai előírások betartását.

Budapest 1990. december 3.

Csappó András
Felügyelőség vezető/

Kapják: KTM Barlangtani Osztály
MKBT
Magyar Természetbarát Szövetség
Budapesti Természetbarát Szövetség
A három barlanggondozó csoport
Barlangközpont
Irártár

H Í R E K

Az Erzsébet SC barlangkutatói, Nagy József, Szabóné Tóth Olga és Szabó Gyula barlangkutató túrán vettek részt Görögországban. A túra keretében Szabóné Tóth Olga és Szabó Gyula bejárta a négyszáz méteres egytagú aknából álló Provatina zsombolyt, amely a görög-albán határhoz közel lévő hegyekben, Mikropapingo falu feletti fennsík peremén található. A barlangot beszereléssel, ereszkedéssel és mászással együtt nyolc óra alatt járták be. A háromfős expedíció tagjainak közel negyven kg-os hátizsákokat kellett ezer méterről kétezer méter magasba felvinnie, és onnan lehozni. A túra 1990. szeptember 28-tól október 8-ig tartott.

Szabó Gyula

(Megjegyzés: a hír a Műsorfüzet előző számából technikai okok miatt kimaradt, ezért a szerző utólagos elnézését kérjük.)

x x x

Az idén 30 éves ternopoli barlangkutató csoport meghívására december 26. és január 4. között a MAFC barlangkutató csoport tagjai a Podóliai-hátság nagy gipszbarlangjaiban túráztak. A túra résztvevői a jelenleg 114 km hosszú Ozernaja-barlangba tett 4 napos bivakos túra mellett ellátogathattak a formakincséről és ásványairól nevezetes Atlantida-barlang 4 km-es labirintusába, valamint a jelenleg mintegy 27 km hosszú Mlinki-barlang legújabb feltárt részeibe is. A túra során az eddig általunk soha nem látott gipszkarszt megismerése mellett nagy élményt jelentett az ukrán barlangászok vendégszeretete, amelyet csoportunknak ez év nyarán alkalma lesz viszonzni.

A túráról vetített képes beszámolót terveztünk a Társulatban, ez azonban a Fotex-ben történt műszaki hiba miatt teljes egészében meghúsult.

Nyerges Miklós

x x x

A MÁFI Barlangkutató csoportja és a Pannónia Alapítvány 1991. március 24-re a Ferenc-hegyi-barlangba Barlangvédelmi Napot szervez. Ennek során a barlangban túrázók összeszednék és felszínre szállítanák a bent felhalmozódott szemetet.

Találkozó reggel 9 órakor a Ferenc-hegyi-barlang bejáratánál. Részvételeddre számítunk.

Sásdi László és Kardos László

x x x

A III. kerületi Karszt barlangkutató csoport nyári táborát augusztus első felében tartja a Pilis hegységben lévő Macska-barlangnál. A táborról a későbbiekben részletes tájékoztatást közlünk.

Dr. Csepregi István és Vörös Péter

A Műsorfüzet előző száma tájékoztatást közölt arról, hogy az Acheron és a Labirint csoportok új barlangot tártak fel Balatonederics határában, az Ederics-hegyen.

Kiegészítésként el kell mondani, hogy a barlangot nem ők találták, hanem az régebben ismert volt. Az első szakaszát húsz éve keszthelyi amatőrök bontották ki, majd visszatették. Újra a Bauxit barlangkutató csoport tárta fel 1989-ben 10 m mélységig.

Leírása a csoport 1989-es jelentésében történt meg. A nevezett két csoport a már leírt barlangot a -10 m-es szintről tárta tovább, kihasználva azt, hogy csoportunk kutatási engedélye lejárt.

Ezúton mi is gratulálunk a felfedezéshez, további sikereket, jó munkát kívánunk!

Kolláth János

x x x

Az Acheron Barlangkutató Szakosztály pilisi munkacsoportja Kocsis András vezetésével januárban Üröm határában új barlangot fedezett fel. A barlang első néhány méteres szakasza már korábban is ismert volt, ahonnan egy szűkületen átjutva első alkalommal 40 m mélységig és 80 m hosszban sikerült továbbjutni. A következő leszálláskor csoportunk legvékonyabb tagjai a következő szűkületen is átmásztak, és újabb termeket, aknákat jártak be, amelyek méreteikben és képződménygazdagságukban túlszárnyalják az addigi szakaszokat.

A hasadékszerű járatok falait mindenütt érintetlen szépségű tús aragonitkristályok, korallszerű képződmények és heliktitekkel kombinált borscövek tömege borítja. Lefelé haladva egyre több csepegő vízzel találkozunk, amelyek jelenleg is fejlődő cseppköveket építenek. Különösen érdekes az egyik terem falát díszítő rózsaszín cseppkölefolyás. A barlang jelenlegi hossza kb. 200 méter, legmélyebb pontja pedig 60 méter mélységben van. A végpontról a bedobott kövek hangja alapján 20-30 m mélységű tágas akna indul.

A barlang továbbkutatását, dokumentációs feldolgozását folytatjuk, és minél hamarabbi lezárását terveztük.

Kárpát József

x x x

A Hegyi Sport c. újság nyelvismerettel rendelkező külső munkatársakat keres barlangos és hegymászó irodalom fordítására, idegen nyelvből magyarra. Kérem, hogy a jelentkezők a nevükön és levelezési címükön kívül azt a nyelvet (nyelveket) is jelöljék meg, melyből fordítást vállalnának.

Dr. Lénárt László

Az FFS-COMED (Francia Barlangkutató Szövetség Orvosi Bizottsága) Dr. Bariod vezetésével kórházi kísérleteket végzett beülőhevederekkel Besancon-ban annak kiderítésére, miért oly nagy számú a vizes aknában kötélben bekövetkezett haláleset. 3 csehszlovák 1 kötélben a M. Gortaniban Mt. Canin, Olaszország, 1 cseh PSM Piereneusok, 2 francia Fromagere Vercors, 1 francia Vercors felszínen (!) vízésés alatt stb.

Megállapították, hogy a jelenleg használt beülőhevederek, főleg a kevés anyagból, keskeny hevederből, rossz szabással készültek elég veszélyesek. Az ájult, hátraesett pozícióban lévő vagy fáradt, magát tartani nem képes ember combjában a fő verőereket annyira összeszorítja, hogy 10-15 percen belül a keringési rendszerben beálló zavar miatt sokkos állapot lép fel! Tehát ezen balesetek többségében a halált nem fulladás vagy kihülés okozta, mint idáig gondolták, hanem a keringési rendszer zavara.

Mindaz megfontolandó a heveder és a túratárs kiválasztásakor! Nélkülözhetetlen ugyanis, hogy a túratársak az eszméletlen sérültet a kötélről 5 percen belül lementsék.

INFO SSF N 1. és EFS videofilmje alapján BMSz

Statisztika az 1990. évi francia barlangi balesetekről

A Francia Barlangi Mentőszolgálat (SSF) 1990-ben 87 mentési eseményt regisztrált. Ebből 12 társmentés, 21 kanyon baleset és 1 téves riasztás volt, a maradék 53 a tényleges barlangi mentőszolgálati mentés.

Ez 102 bajbajutott személyt jelent, amely a következőképp bontható:

- 87 férfi, 15 nő
- 64 barlangász, 38 nem
- 34 FFS tag, 68 nem
- 9 halott, 27 sérült, 66 sérülés nélkül mentett személy.

Ez a balesetek fajtái szerint:

- 20 leesés (4 halál)
- 2 merülés (2 halál)
- 3 végkimerülés (1 halál)
- 4 kimerülés
- 3 árvíz
- 1 kőomlás
- 1 beszorulás szűkületbe
- 1 felmászás technikai probléma
- 11 késés miatti téves riasztás
- 3 különböző okok (2 halott)

Ez összesen 569 mentő személyt mozgatott meg 7.018 munkaórában. 1990. II. félévében az SSF 35 tanfolyamot és gyakorlatot tartott tagjai részére.

J. C. Frachon SSF vezetője
INFO SSF N. 19. 1990. dec.

A Társulat Titkárságán rendelkezésre állnak azok az információk, amelyek szük-ségesek a Franciacrszágban túrázó külföldi barlangászoknak. Ugyancsak besze-rezhetők azok a telefonszámok, amelyeken egy esetleg bekövetkező balesetnél mentést lehet kérni.

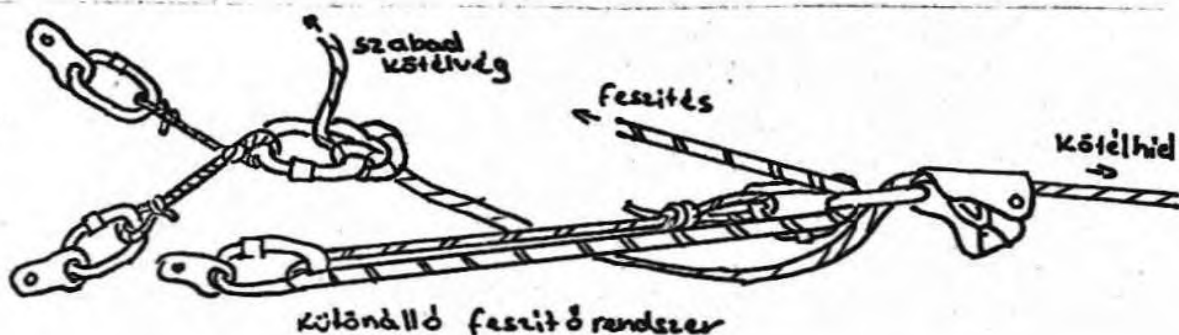
Kötélhíd megfeszítési technika

Egy kötékhíd megfeszítésekor jelentős erők lépnek fel a kikötési pontokon. Ezért biztonsági szempontból 2-3 együtt dolgozó kikötési pont (nít) szükséges, nem pedig egy dolgozó nít plusz 1 biztosító nem dolgozó nít. Mentés alkalmával nagyon fontos, hogy a hidat könnyű legyen megfeszíteni és leengedni. Feszés hídra nehéz a terhet ráakasztani vagy arról levenni, ezt könnyebb a talajon elvégezni, és a hidat teherrel együtt feszíteni. Erre sokan alkalmazták a bloqueur (mászógép) - csiga rendszert, pedig tudjuk, hogy a gép terhelhetősége max. 400 kg!!!

Ezért terjesztik most Franciaországban a félszorító nyolcas csomót helyette. De ennek a csomónak oly nagy a surlódása, hogy önmagában lehetetlen az alkalmazása. Ezért egy segéd feszítő rendszert ajánlanak hozzá, lásd ábra.

Kössük ki a teherviselő köteleket 2-3 nítre egy félszorítóval. Egy segédkötéllal, ami lehet a terhelt kötélen elég hosszú szabad vége is, építsünk ki egy húzórendszert. Feszítsük meg ennek segítségével a hidat, és a végét kössük le egy félszorítóval, plusz egy oldható lebiztosítással, és vegyük le az immár feleslegessé váló húzórendszert; használatra kész a gép nélküli kötékhídunk!

INFO SSN N. 19. J. C. Frachon

FIGYELEM!

4 db ceruzaelemmel működő, állítható fejlámpa kapható a Társulat Titkárságán.
Ára: 150 Ft db

MEGJELENT!

a BARLANGBIBLIOGRÁFIAI FIGYELŐ 1990. 1-2.

száma

Kapható a Titkárságán. Ára: 40 Ft.

Az MTSZ BARLANG BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Összhangban a Műsorfüzet előző számában közzétett Barlangtúrázás Biztonsági Szabályaival (a továbbiakban BBSz), az MTSZ Barlang Bizottsága ez év áprilisától megkezdi az arcképes barlangtúra vezetői igazolványok, illetve engedélyek kiadását.

Az igazolvány a legfontosabb információkat (tanfolyami végzettséget) angolul is tartalmazza, ezért külföldön referenciaként szolgálhat.

Az igazolványok kiadásának módja, feltételei:

- a.) A minden szintű barlangtúra vezetésére jogosító arcképes igazolvány kiadásának feltétele a barlangtúra-vezetői tanfolyam elvégzése és az azt követő vizsga eredményes letétele (BBSz. II. fejr. 4. pont 1. bek.).

Akik ilyen végzettséggel rendelkeznek, ez év áprilisától igazolványuk kiállítására és átvételére véget az MTSZ-ben (Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. 3.) keddenként 18-19 óra között a Barlang Bizottságnál barlangtúra-vezetői vizsgabizonyítványukkal és egy igazolványképpel jelentkezhetnek. Vidékiek az igazolványt a barlangtúra-vezetői vizsgabizonyítvány (vagy xerox-másolata) és egy igazolványkép megküldése esetén kívánságra postán megkaphatják.

- b.) A BBSz. II. fejr. 4. pont 2. bekezdésében meghatározott könnyű barlangtúrák vezetésére jogosító arcképes engedélyt kaphat, aki a következő három feltételnek eleget tesz:

- a barlangjáró II. (technikai) tanfolyamot elvégezte és ott eredményes vizsgát tett,
- résztvesz egy kifejezetten erre a célra szervezett kiegészítő továbbképzésen,
- csoportvezetője (szakosztályvezetője, egyesületi elnöke), egyéni tag esetén az MKBT írásban igazolja alkalmasságát, és javasolja számára ilyen engedély kiadását.

A barlangtúra-vezetői igazolványok, illetve engedélyek 3 évig érvényesek, meghosszabbításukhoz továbbképző tanfolyamon kell résztvenni. Korábbi barlangtúra-vezetői vizsgával rendelkezők számára ez évben 1991-1992-re érvényesítjük az igazolványt, mert részükre 1992-ben szervezünk továbbképzést.

A technikai tanfolyami végzettséggel rendelkező jelentkezők számára az engedély kiadásához szükséges elméleti és gyakorlati kiegészítő továbbképzést 1991. április 13-14-én rendezzük meg. Arcképes igazolványuk kiadására ezt követően kerül sor.

A kiegészítő továbbképzés programja:

Április 13. 9³⁰ - 17⁰⁰ óra: elméleti foglalkozások (túrávezetés, biztonsági szabályok, balesetmegelőzés stb.)

közben 12³⁰ - 14⁰⁰ óra: ebédszünet (étkezésükről a résztvevők maguk gondoskodnak)

foglalkozások helye: MTSZ (Bp. VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. 3.)

Április 14. 8⁰⁰ - 15⁰⁰ óra: gyakorlati képzés (túrávezetés, tájékozódás, biztosítás stb.)

helye: a Budai hegység barlangjai

találkozó: Pál-völgyi barlangpénztárnál 8⁰⁰ órakor

Vidékiek számára, igénybejelentés esetén, szálláslehetőség biztosításában segítséget nyújtunk. Kérjük az ilyen igényeket idejekorán jelezni.

A továbbképzésen csak azok vehetnek részt, akik szándékukat legkésőbb 1991. március 31-ig az MTSZ Barlang Bizottságnak bejelentik. (Cím: Magyar Természetbarát Szövetség Barlang Bizottsága, 1065 Budapest, VI. Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. 3.)

x x x

A Társulat Oktatási Szakbizottságának közleménye

Az MKBT Észak-magyarországi Terület Szervezete "Barlangjáró 1." tanfolyamát záró vizsgán (és pótvizsgán) a következők tettek sikeres vizsgát.

Botos Zsolt	Csáki Zsuzsa	Fülep Teofil
Ferenczy Kristóf	Kósik Gábor	Murai Krisztián
Harrer Gábor	Vincze Klára	Bódi Tibor
Harrer Zoltán	Trakál Bence	Bódi Tamás
Gál Krisztina	Jancsó László	Szamosi Csaba
Dobos Judit	Szűcs Judit	Kovács Attila
Mészáros Ferenc	Román Renáta	Nagy Ervin
Oláh Sándor	Zelena Endre	Sánta Gergely
Szabó Zoltán	Bogsán Ákos	Kovács Viktor
Encs Péter	Balla Béla	Ónodi Zsolt
Cosutta Márton		

Az MKBT és a Barlangtani Intézet által 1990. november 28. - december 1. között szervezett Barlangi idegenvezetői tanfolyamon sikeres vizsgát tettek névsora a következő:

Regős József	Ézsiás György	Jánossy Zsolt
Lieber Tamás	Novák István	Busch Judit
Vörös Péter	Balázs Andrea	Vajda János
Kállayné Rakovszky Judit		

Dr. Lénárt László
az Oktatási Szakbizottság vezetője

x x x

Az EFS (Francia Barlangász Iskola) 1991. július 21-27. között nemzetközi oktatóképző tanfolyamot tart a Jura-hegységben. Az iskola 1991. évi programja és oktatási terve a Titkárságon megtekinthető. Ugyancsak rendelkezésre áll a francia barlangos szállások listáját tartalmazó könyv is. Szállás már 15 Ffr-tól Franciaország egész területén.

KIADVÁNY AKCIÓ !

1991. március 15. - május 15.

Társulatunk a korábbi évek sikerére való tekintettel ismét lehetőséget biztosít a régebbi kiadványok 50 %-os kedvezménnyel történő megvásárlására! Tekintettel azonban az iroda költözködése miatti raktározási problémákra, az akció időpontja a korábbi évektől eltérően két héttel későbbre tolódik.

Az akció idején az alábbi kiadványok vásárolhatók meg:

<u>Kiadvány</u>	<u>Régi ár</u> (Ft/db)	<u>Új ár</u> (Ft/db)	
<u>Karszt és Barlang</u>			
1962/II	35	18	
1963/I, II	35	18	
1964/I, II	35	18	
1965/I, II	35	18	
1966/I	35	18	
1967/I-II	35	18	
1968/I-II	35	18	
1969/I, II	35	18	
1970/I, II	35	18	
1971/I, II	35	18	
1974/I	35	18	
<u>Karszt- és Barlang-</u> <u>kutatás (Évkönyv)</u>	II., III., IV., V., VI., IX. kötet	70	35
<u>Beszámoló</u>	1979	40	20
	1980	40	20
	1981	40	20
	1982	40	20
<u>70 éves a szervezett magyar</u> <u>karszt- és barlangkutatás</u>	70	35	
<u>Karszthidrológiai Szimpózium I-II</u>	400	200	
<u>Karszterületek hidrogeológiája</u>	200	100	
<u>Karbonátos kőzettani, karsztgenetikai</u> <u>és szpeleológiai bibliográfia</u>	40	20	
<u>Cserszegtomaji-kútbarlang</u>	28	16	
<u>Alba Regia-barlang</u>	47	24	
<u>10. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus</u> <u>előadásai I.-II.-III. kötet</u>	1800	1000	

A felsorolt kiadványok megrendelhetők, vagy a Titkárságon megvásárolhatók.

x x x

Örömmel értesítjük a tagságot, hogy a Színes barlangvilág című könyv új ára 300 Ft helyett 150 Ft, a Kalandok a Korall-tengeren című könyv pedig 300 Ft helyett 220 Ft-ért kapható a Titkárságon.

A Magyar Barlangi Mentőszolgálat első (és szándékai szerint
utolsó) nyílt levele KARDOS LÁSZLÓ (alias MARIS)-hoz

(reagálás a Műsorfüzet 1991. évi első és korábbi számaiban a Szerző által meg-
jelentetettre)

MARIS! Kár a gőzért, mivel mi nem fogunk érdemi vitába bocsátkozni Veled a Mű-
sorfüzet lapjain.

Először is azért, mert a Műsorfüzet - terjedelme és megjelenési periódusa mi-
att - az érdemi vitára nem alkalmas, nem is arra készül.

Másodsor, mivel ezt Te is jól tudod, vagyis nem az érdemi vita a célod, hiszen
"jó tanácsaidal" egyszerűbben és főleg gyorsabban is megtalálhattál volna ben-
nünket.

Valószínűleg inkább arról van szó, hogy több legyen akarsz ütni egy csapásra
(sokat akar a szarka ...), kihasználva a Műsorfüzet adta nyilvánosság lehető-
ségeit. Mindenekelőtt a féligazságoktól és csúsztatásoktól sem visszariadva,
le próbálsz járatni a BMSz-t (talán, mert annak idején, mielőtt még bizonyítot-
tál volna kikoptál belőle, és most végre ürügyet véltél találni a piszkálódásra,
vagy mert így akarod igazolni, hogy szükség van a szolgálatodra, esetleg még
kacifántosabb okaid vannak - ki tud eligazodni rajtad?).

Egy füst alatt reklámozod magadat és villogtatod fene nagy tudásodat, amit
bizonytalán számos sikeres barlangi mentő akcióban szereztél - hányban is Maris?!

Az utóbbi időben persze hozzászoktunk ahhoz, hogy teleírod a Műsorfüzetet. Sok
vitatkozni valónk lett volna, de nem tettük, hogy miért - szóltunk már róla.
Most azonban - tán felbátorodva a hallgatástól - belelovaltad magad és túllőt-
tél a célon, amit bármennyire is nem akartuk, már nem hagyhatunk szó nélkül.

Ami az öntapadás címkénket illeti, nem a "régi magyar átok" kísértése a zavaró.
(Fiatalság fertőzetenek számára: a "régi magyar átok" abban nyilvánul meg, hogy
ha valaki végre tesz valamit, mégha az nem is tökéletes - de mennél tökéletesebb,
annál inkább -, megjelennek az ellendrukkerek, a sakálok és igyekeznek a tettet
szétmarcangolni, miközben harsogják segítő szándékaikat.)

Sokkal inkább azt fájlaljuk, hogy meg akarod ingatni a címke használatába vetett
bizalmat. Pedig az eddigi semminél biztosan többet ér (tökéletesnek persze mi
sem tartottuk, de kaptunk már például riasztást a címke segítségével).
Vagy azzal a sokmindennel tapátazzák ki a barlangászok a sisakjukat, amit Te
összeírkáltál a Műsorfüzetben?

Ugyanez a helyzet a Barlangi Mentőszolgálattal. Az "égetéssel" a bizalmat aka-
rod elorozni tőlünk, de mit kínálsz helyébe a barlangászoknak? A saját szolgál-
latodat, amely valószínűleg még papíron sem működőképes?

Maris! Itt az irogatás kevés! Ezt a csatát nem tollal, még kevésbé ollóval kell
megvívni! Itt m e n t e n i k e l l ! ! ! ! Ez nem vicc! Ez a szó legszorosabb
értelmében vérre megy! Nem tudod? Nem hiszed?

Jószerevével még meg sem száradt hordágyunkon az egyik legutóbbi sikeres akciónk
óta, a barlangból kimentett szerencsétlenül járt vére!

Percekben volt mérhető a sérült láb-amputálásának szüksége és vélhetően tíz-
percekben az élete. Mi vasárnap délelőtt a balesetet követő egy órán belül ott
voltunk a Hideg-lyukban (persze ehhez az kellett, hogy riasszanak is bennün-
ket). A BMSz harmincéves tapasztalatával a hátunk mögött, a jelenlegi, nyolc
éve együttműködő és folyamatosan "élesben" gyakorlatozó mentőgardával időben
kihoztuk a sérültet (hidd el, nem volt könnyű).

Csak Neked jegyezzük meg, nehogy azt hidd, Te találtad fel a spanyolviaszt, hogy a BMSz munkájába eredményesen bevontuk a helyszínen levő barlangvezetőket és barlangászokat, valamint közösen eljuttattuk az orvost és az orvosi felszereléseket a sérülthöz (a saját orvosunk riasztására már nem is volt szükség). Nem volt vita. Mindenki tette amit tudott. De - a közreműködő segítők mondták - a BMSz profi munkája nélkül az akció nem végződhetett volna eredményesen.

Maris! Tedd a szívedre a kezed! Ha nincs BMSz (például azért mert Te és a hozzád hasonlóan gondolkodók sikerrel szétzilálják - ami azért nem olyan könnyű), mi lett volna ezzel a szerencsétlen fiatalemberrel?

Hát ezért, és nem a Veled való vita kedvéért írtuk meg nyílt levelünket. Meglehet kissé keményen fogalmaztunk - amiért elnézésedet kérjük - , de ez a téma nem tűri a mellébeszélést.

És még egy dolog! Furcsa módon leköszölted a már lezajlott barlangi mentő fórumhoz címzett leveledet is, amely így utólag eléggé semmitmondó.

Helyesebb lett volna, ha inkább tájékozódsz a fórumon elhangzottakról. Talán valaki elmondta volna, hogy a jelenlevők (nem kevesen voltak) egyöntetű, ellenvélemény nélküli álláspontja az volt, miszerint Magyarországon csak egy barlangi mentő szervezetre van szükség, és az a jelenlegi Barlangi Mentőszolgálat legyen. Minden párhuzamosság ezen a téren indokolatlan és csak zavarokat eredményez, vagyis rontja egy esetleges barlangi mentés sikerének az esélyeit.

Ha más véleményét nem is, de azért a barlangásztársadalomét, amelynek Műsorfűzetébe olyan kitartó szorgalommal írsz, megszívelhetnéd!

Budapest, 1991. január

Üdvözlettel

a BMSz nevében a vezetősége

Utóiratként, néhány adat a Barlangi Mentőszolgálat tagságáról (Központi egység):

A véglegesített (rendes)tagok száma: 26 fő

Barlangjáró II. (technikai) tanfolyammal kivétel nélkül minden tag rendelkezik. Ezen felül

Barlangtúra-vezetői tanfolyamot végzett: 21 fő

Kutatásvezetői tanfolyamot végzett: 10 fő

Franciaországi barlangi mentő tanfolyamot végzett: 5 fő

Franciaországi oktató tanfolyamot végzett: 2 fő

Barlangtúra-vezetői és technikai tanfolyamon oktat: 14 fő

Nyolc évnél régebben a BMSz tagja: 19 fő

A jelenlegi magyar mélységi és teljesítmény rekordot (Jubiläumsschacht -1175 m) tartja: 3 fő (a negyedik lejutó hegymászó volt).

A Barlangi Mentőszolgálat igen nagy sikerrel megrendezte 1983-ban a 6. Barlangi Mentő Világtalálkozót (konferenciát), az UIS 10. világkongresszusán a Barlangi Mentők Szimpóziumát. Mindkét alkalommal a szakmai közönség előtt nagy elismerést kiváltó mentőbemutatót és gyakorlatot produkált.

Rendszeres mentőgyakorlatok során élő-emberes mentést hajtott végre többek között a Vecsembükki-, Szabóballagi-, Almási-, Kiskőhíti- és a Létrástetői-zsombolyokból, a Meteor-, az István-lápai-, a Fekete-barlangokból, végül a Budai-hegység veszélyesebb barlangjaiból.

Az elmúlt másfél évben a riasztások száma 8, a kimentett emberek száma 8 fő volt.

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Szerkeszti: a Titkárság, Felelős kiadó: Gádoros Miklós
Készült: 1150 példányban
91/175 MTESZ Házinyomda, Budapest.
Felelős vezető: Boncza Gábor